

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljanj velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravištvó (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trístopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 1.

V Ljubljani, v ponedeljek 3. januvarija 1887.

Letnik XV.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

velja za Ljubljano pri opravištvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemanj:

Za celo leto predplačan	12 gl.
pol leta	6 „
četrt leta	3 „
jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemanj za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
pol leta	8 „ — „
četrt leta	4 „ — „
jeden mesec	1 „ 40 „

Opravištvó „Slovenca“.

Vojska ali mir?

Skrb za ohranjenje miru v Evropi se je z novim letom zdatno pomanjšala. Če nas tudi zapustila še ni, priznati vendar-le moramo, da je po novem letu precej več gotovosti, da se nam mir ohrani, kakor pa je bilo pred novim letom. Iz Dunaja došli telegram brez ovinkov priznava, da je strah pred velikansko evropsko vojsko še popolnoma nertemeljen. Odkar so minule delegacije, se položaj ni še prav nič spremenil. Vse velesile si več, kakor kedaj poprej želé mir ohraniti. Bismark prijenjuje na vse strani, kjer in kolikor more, samo da bi se ognil boju. Prijenljivost njegova je že tolikošnja, da se je nekterim za Avstrijo nevarna zdela (za avstro-nemško zvezo). Avstrija si ne želi boja in ga sama tudi ne bo iskala. O tem so celó na Ruskem prepričani. Kaj pa Rusija? vprašal bo ta in oni radovedno. Tù bô najboljši odgovor tak, če rečemo, da ona ni še za boj pripravljena. Njena sicer ogromna armada je še le v preosnovi, a preosnova ni še dovršena. Zarad tega tudi skuša vse spletke ali po diplomatičnem potu rešiti, ali pa jih —

kakor ravno bolgarske homatije — prepušča času in vgodnejšemu vremenu. V najnovejšem času se je sicer mnogo čulo o raznih vojnih pripravah, ki se Rusija posebno na zapadni in južni strani z njimi peča, toda iz dobrega vira se zatrjuje, da tisto vse skupaj ni bilo drugega, kako gole — laži. Evropa je ob začetku leta 1887 vsa za mir. Kako dolgo, bomo videli. Tudi na Francoskem je vojna stranka zdatno potihnila. Sedanji ministerski predsednik, Goblet, odgovoril je finančnim velikašem na novoletno častitko, da naj se nikar ne bojé za mir. Vladi ni nič znanega, kar bi skrb za kalenje miru po Evropi opravičevalo. Kar se nas tiče, hočemo na vsak način mir, kajti potrebujemo ga in to ne le v trgovini, temveč tudi za krepak razvoj notranje politike. Da nam je miru potreba, smo že tolikrat povdarjali, da nam tega že več ponavljati ni treba. Mi smo odkritosrčni. Da se ljudje tako bojé za mir, je vzrok v tem iskati, ker cela Evropa v orožji štrli. Mi tukaj ne moremo prav nič spremeniti. Vlada nima vzroka verjeti, da bi se iz tega boj izcimil. Vsa naša politika je obrnjena na mir.

Angleži ga tudi ne bodo kalili, ker imajo z notranjo vravnavo veliko opraviti, ob enem jim pa Irska in Egipt zadosti preglavice delata. — Turčija bo vesela, če jo bodo Slovani pri miru pustili in ti so pa sami miru potrebni, da se nekoliko okrepečajo.

Lahi na zunan ne bodo miru kalili, razven če bi se Avstrija v boj zapletla, kar pa, kakor smo že rekli, ne kaže. Pač pa že več časa grdó kalé notranji mir sv. cerkve s tem, da njenega vidnega poglavarja, papeža Leona XIII., nezaslišano zasramujejo.

Kakor smo toraj že rekli, je nada, da se nam ljubi mir ohrani, ob začetku leta 1887 nekaj večja, kakor je bila ob začetku leta 1886, ko je tudi še tisto nesrečno prerokovanje ljudi plašilo.

Pregledovanje šolskih knjižnic.

Ko so vlansko leto po ukazu ministra za uk in bogočastje šolski vodje pregledovali šolske knjižnice

ter slabe, mladini v domoljubnem ali verskem obziru škodljive ali nevarne knjige iz knjižnic izmetavali, se je večkrat dogodilo, — kar je pri človeški slabosti lahko umljivo, — da so pregledovalci v raznih šolah iste vrste v jednom in istem šolskem okraji iste knjige različno sodili. Ta šolski vodja spoznal je namreč to ali ono knjigo mladini škodljivo, a drugi spoznal jo je za dobro; ta jo je izbacnil iz šolske knjižnice, a sosed njegov jo je pridržal. Tako pa je nastala v oceni in izberi knjig v knjižnicah jednega in istega šolskega okraja velika razlika in nejedinstvo. Ker je pa jedinstvo tudi v tem obziru potrebna, je zaukazal naučni minister z novega naj se knjige, gledé kterih so bili pregledovalci jednega in istega šolskega okraja različnih misli, še enkrat preiščejo. To delo pa je naloženo oni komisiji, ktera je od okrajnega šolskega urada postavljena, čuvati nad šolskimi knjižnicami, ali pa stalnemu odboru, izvoljenemu od letne okrajne učiteljske konferencije, kteremu je skrbeti za knjižnice. Ko ta komisija ali omenjeni stalni odbor svoje delo izvrši, mora svojo sodbo predložiti okrajnemu šolskemu svétu v konečno razsodbo. Ta naznani razsodbo šolskemu vodstvu, ktero potem take knjige obdrži ali pa izbacne. V knjižničnem katalogu pa je pri taki knjigi sklicati se na določbo okrajnega šolskega sveta.

Gg. učitelji in šolski uradi zarad tolikega dela in take odgovornosti nikakor niso zavidati. A dandanes je potrebna taka skrb, ktero ima naučno ministerstvo gledé šolskih knjižnic. Olajšati šolskim oblastnjam skrb in delo, je le mogoče z združenimi močmi; a prva moč v tem obziru so pisatelji, ki naj zato nikdar kaj tacega ne pišejo, kar bi bilo zoper „vero, dom, cesarja“. —r.

Protest španskih škofov.

Španski škofje so razglasili po Madridskem „Union“ jako oistro pisan ugovor zoper protikrščansko ravnanje Italije nasproti sv. očetu. Tako-le pišejo: „V teku stoletij svet ni doživel, da bi bilo vzvišeno veličastvo papeževó tako

LISTEK.

Jezičnik.

Knjiga Slovenska v XIX. veku. B. Spisal J. Marn. XXIV. Leto. V Ljubljani. Natisnil in založil Rudolf Millie. 1886. 8. 98.

Po „Učit. Tovaršu“ posebej natisnjena — gledé slovstvene naše povestnice jako znamenita knjiga se dobiva z nekterimi prejšnjimi, kolikor še nišo pošle, na prodaj v „Katoliški Bukvarni“ à 60 kr. Veseli in koristni namen te knjige je nekako povedan v predgovoru, s kterim spremlja marljivi pisatelj svoje najnovejše znanstveno delo, in kterega toraj naj podamo tukaj slovenskemu občinstvu. Po Koseskega gelu: Naprej, slavenski Jug! pravi n. pr.

Da se sestavi pošena književna zgodovina novoslovenska, je treba, da se zadela vrzel med knjigopisjem Čopovim in Costovim. Rad bi stopl to jaz — vsaj po pisateljih že zamrlib. Misli!

sem, da zvršim to delo letos; a — tvarina je preobila, kajti ostala mi je še lepa petdesetorica ranjkih rodoljubov, ki so se razno trudili v naši književnosti, ktere bi razkazal še rad po svoji moči v prihodnjem tečaju ter poslovil naposled Jezičnika s Knjigo Staroslovensko.

Veselo se razodeva Knjiga Slovenska v sedanjem veku. Dokler ima vek XVI. in XVII. po pet do deset kolikor toliko vrednih pisalcev, šteje jih XVIII. že petdeset, XIX. pa samo v prvih dveh tretjinah nad trikrat petdeset. Nekteri med njimi so dokaj znani in hvaljeni, nekteri malo čislani, nekteri celó prezirani, in to taki, ki so po svoje mimo onih več storili na korist narodu in v pospeh slovstva njegovega. Bodi vsakteremu hvala dostojna!

Pričujoči letnik sem pričel s Šlomšekom, sklenil s Koseskim, po redu, kteri se mi v prekratnem času ni snoval po dobah, v ktere jih je bil vbral Čop, kteri je imel vse pred seboj skupej. Vravna se to pozneje samo po sebi. Pisatelji, ktere sem opisal že poprej, so vmes naznanjeni le onim, ki bi jih sicer pogrešali v vrstah tekočega stoletja.

Med njimi je tudi dr. Janez Bleiweis. — Šlomšek in Bleiweis — to sta moža, o kterih so zavidno čestitali i Hrvatje in Čehi nam Slovincem. In — kar je Miklošič gledé slovensčine v znanstvenem, to je Šlomšek v djanstvenem oziru, v pravem življenju narodovem.

Kar meni pisatelju vlastiti dobro dé, je pač to, da so svojemu narodu vprav svečeniki vedno bili najzvestejši književniki. Med 118, doslej iz sedanjega veka v Knjigi Slovenski opisanimi ali vsaj omenjenimi, jih je 90 stanú duhovskega, in le 28 svetovskega. Kakor se je godilo v slovstvu staroslovenskem, tako se vrši v novem, in — bodi to vsem nam v opominj, da tudi v prihodnje na književnem polju vsi delajmo vzajemno na slavo in korist narodu, cerkvi in državi po starem velečestitem glasilu:

Vse za vero, dom, cesarja!

sramoteno, tako zaničevano, kakor dandanes. Ta žalostna resnica priča, da je devetnajsto stoletje zgubilo sprednjo oči, kaj je pravo, spodobno, koristno, kaj tirja človeška čast. Ne samo, da so po krivici oropali papeža njegovega zemeljskega posestva in s tem neodvisnosti in prostosti, ampak tudi posamezna papeževa dejanja se sovražno in krivično presoja; podtikajo se mu slabi nameni; mečejo se mu v obraz najgrše besede, izgovarjajo se zoper sv. očeta najhujša žuganja. Visoka in neprimerljiva čast apostolskega sedeža se brez kazni z nogami teptá, da-si to vé, pa saj celó odobruje vlada sama. Tako daleč smo prišli, da se trdi: Žalostni položaj papežev se ne more spremeniti. Temu nasproti si štejejo španjski škofje v dolžnost, kakor se to tudi Špancem spodobi, ki so po pregovoru katoliški, očitno naznaniti, da so po takem proti-krščanskem ravnanju v svojih najsvetejših čutilih močno vžaljeni. Slovesno morajo ugovarjati zoper nezaslišane napade na osebo papežovo, in nikdar ne bodo nehali z vso močjo delati na to, da bo Rim ohranil neizbrisljivi značaj svetega papeževnega mesta, da ostane tudi v prihodnje srejšče katoličanstva, najmenitišji kraj sv. vere, zapečaten s krvjo prvakov apostolov in neštevilnih mučencev. Kot prvo mesto krščanstva pripoznaval se je Rim skozi devetnajsto stoletje; kot tako se mora pripoznavati tudi v prihodnje. Zato tirjajo katoliški škofje in z njimi verniki vsega svetá, da se povrne Rim z okolico, lastnina naslednikov sv. Petra (patrimonium Petri), papežu. Upamo, da ne bodo ljudstva in njihove vlade zapirale luči svojih oči, marveč se bodo soglasno potegnile za najmenitnejše koristi človeštva, za podlago vse pravice in za naprave, po katerih edino se more obvarovati človeška družba. Prizadevati si morajo, da papež zopet dobí veljavo in moč, do ktere ima pravico, in ktera mu je neobhodno potrebna, da prosto, neodvisno opravlja težke dolžnosti višje pastirske svoje službe.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. januarja.

Notranje dežele.

Človek na dolgem potu se rad ozre nazaj do-
spevši na kak velik ovink, na kako višavo ali drugo
znamenitost in pregleda, kaj ima že vse za saboj.
Tudi politikar nahaja se v nekako takem položaju.
Prišedši na konec leta na velik ovink, kjer se pri-
čenja nov oddelek ceste, ki nas pelje skozi življenje,
ozre se rad na pot, ki jo ima ravnokar za saboj.
Poglejmo nazaj v ravnokar preteklo leto, kake so
bile *naše notranje politične razmere*. Že
površni pogled nam razodene, da je bila naša notranja
politika tudi v pretekli dobi vstrajen boj med Slo-
vani in Nemci za narodnostne pravice, boj, ki že
traja od starodavnih časov in bo še trajal, dokler se
bodo Nemci protivili pripoznavati tudi nam, kar sami
za-se zahtevajo. Z vso silo se je ta boj pričel nekako
leta 1860 in 1861, kedar je jel Schmerling svojo
geometrijo za volitve razpravljati. Ta borba je bila
po vseh deželah srdita, kjer po dvoje ali še več na-
rodnosti prebiva. Pri nas smo se borili Slovenci z
nemštvo in lahonstvom. Na Hrvaškem imeli so
že krvave boje z madjaronstvom, Čehi so se borili
in se še bore z Nemci, Poljaki z Rusini in Nemci
itd. Boj je bil povsod in povsod za vrhovno gospo-

darstvo. Kakor v malem smislu po pokrajinah, borili
smo se v velikem smislu v državnem zboru za naše
pravice z ljudmi, kterim na obstanek Avstrije ni
mного ali pa prav nič ležeče in bi jo Bismarku takoj
prodali, najraje pa še podarili. Ta borba med Slo-
vani in Nemci za enake pravice dosegla je letos svoj
vrhunec v tem, da so Nemci popustili deželni zbor
česki, ker jim Čehi niso hoteli izdati svojih pravic,
ktere so si po dolgi borbi vendar pridobili iz Praž-
kove roke. Morda bo kdo Čehom očital, da bi se
Nemci ne bili odstranili, če bi jim bili Čehi le ko-
ličkaj prijenjali, če bi bili zahteve vsaj k razpravi
pripustili. To bi bilo od Čehov preveč zahtevati, kajti
enake zahteve stavili so jim Nemci že dvakrat, pa
so bile obakrat temeljito odbite. Čemu tokrat še na-
dalje prazno slamo mlatiti! Škoda za čas! Nemci
bodo že zopet prišli sami od sebe, kedar se bodo
prepričali, da jim kuhanje ne bo ničesar prineslo.

Kmaló po izstopu Nemcev iz českega deželnega
zbora odpeljala sta se na Dunaj česki cesarski
namestnik baron Kraus in pa deželni maršal knez
Lobkovic. Govori se, da ju je cesar sam tje kaj po-
klical, oziroma poklicati dal, in da se je baron
Kraus menda Taaffeju nasproti izrazil, da če je on
vzrok, da med Čehi in Nemci še ni tolikanj zaže-
ljenega miru, se takoj rad drugemu umakne. To se
zna, da Taaffe ponudene odpovedi ni sprejel, ker
dobro vé, da ne Kraus, ne Taaffe in njegova poli-
tika nista vzrok, temveč pogubljiva taktika nemške
stranke, ki sama za se vse zahteva, drugim pa niti
trohice ne privošči. V ministerstvu jako obžalujejo,
kar se je zgodilo. Obžaluje korak in pa vzroke.
Vendar pa tudi v ministerstvu dobro vedó, da je
bilo českim Nemcem več na tem ležeče, da bi se
leto s primernim vrisčem zaključilo, kakor pa, da bi
bili res zaradi kake domišljene ali pa tudi resnične
krivice izostali. Zato se v ministerstvu tudi nadja-
jo, da se bo stvar s časoma sama po sebi poravnala.
Zato so po klicali tje kaj cesarskega namestnika,
da jih poduči, kak da je notranji položaj na Českem.
Ob enem so pa menda obema dostotojanstvenikoma
naročili, da naj vsak v svojem področju na to gle-
data, kako da se bo narodnostni prepričanje zmanjšal in
zginil.

Tisza je imel *ob novem letu* veliko opraviti
z raznimi strankami, ki so mu prišle častitat. Z
eno tako deputacijo šel je tudi grof Anton Zichy,
in je ministerskega predsednika zagotovil verne in
vstrajne udanosti svoje stranke, ki je ob enem nje-
gova. Naj mu le veruje, pravi Zichy, da če bo treba,
se bo vsa stranka „viribus unitis“ zanj postavila.
Ministerski predsednik je bil jako ginjen in je grofu
odgovoril, da konečni smoter sedanje madjarske
vlade ne more drugačen biti, kakor ga je bil označil
grof Kalnoky v delegacijah in to je vedna skrb za
ohranenje miru, dokler to koristi, čast in varnost
domovine pripušča. Od kar se je grof Kalnoky v
delegacijah tako izrazil, je že nekaj časa preteklo,
javna skrb za ohranjenje miru se pa ni še prav nič
zmanjšala. Vsi vladarji in vse države si ga želé.
Liberalna stranka — kajti taisto je grof Zichy k
Tiszi peljal, je na te Tiszove besede navdušeno
vskliknila „Eljen“. Na to se je tudi Tisza oblekel
in je častice spremil k predsedniku poslaniške
zbornice Péchy, kamor so se tudi vsi drugi ministri
podali. Kaj jim je Péchy povedal, ni znano —
Kaj bo z ministersko krizo, ali se bo namreč Tisza
še dalje obdržal na krmilu ali ne, se ne vé še za
gotovo. Na vsak način moral se bo pa kabinet pre-
osnovati naj že potem Tisza ostane ali ne. Govori
se tudi že o izstopu finančnega ministra grofa Sza-
paryja, o katerem izvedenci trdijo, da je najnesreč-
nejši finančni minister, kar jih je sploh kedaj Ogerska
država imela. Toda kaj more on za to? Szapary je
prevzel, kar so mu drugi — njegovi predniki za-
pustili. Da je bodoči državni polom Tiszova politika
pospešila, se pač ne dá tajiti, vendar pa, pravijo, da
tudi finančnega ministra velika krivda zadeva. Tudi
grofa Szaparyja bi se bil Tisza že znebil, če bi ravno
kakega namestnika zanj imel. Kolikor je mož, ki bi

bili zmožni ta posel prevzeti, so vsi pri nasprotni
stranki. Tiszova liberalna stranka niti enega nima.
Kterim so madjarske razmere dobro znane, trdijo,
da bo na Ogerskem veliki polem nastal po zimi l.
1887 do 1888, toraj k letu osorej.

Vnanje države.

Francoski vojni minister *Boulanger* je kar
h krati svoj značaj spremenil. Kakor je bil poprej bo-
jevit, tako je sedaj miroljuben postal. Stem si je pa
ravno nezaupanje pri radikalcih in republikancih na
glavo nakopal. Dolže ga, da si mož na skrivnem z
Bonapartisti v roke sega. Koliko je na em resnice,
še ni dognano, to se bo še le pokazalo kedar na
Francoskem kak političen potres nastane da pojde
sedanja republika na drobno. „Tems“ — njegovem
poslednjem govoru za mir nekako zbaljivo piše,
češ, prav lepo, da, izbornó je govoril vojni minister,
samo če se bomo z Evropo le prav sporazumeli, kaj
pomeni „čast“, kaj pa „varnost“. — Rusi bodo
morda za svojo „čast“ smatrali, da morjo na vsak
način v Carigrad; Nemcem bo morda „arnost“
zapovedovala še enkrat pot v Pariz poskusiti. Kar
se konečno nas tiče, pač ni lahko, da b nas kdo
napačno razumel. Mi namreč pod „časjo“ raz-
umemo to, da je naša notranja in zunanja politika
edino le od nas samih odvisna: pod „varnostjo“
pa, da moramo za obrambo naše zemlje srbeti, da
nam je nihče niti pedi več ne vzame. To ni nič
novega in je pri nas vsakemu znano. Nvo pa je
to, da vojni minister mir oznanjuje. Ne zdi se
nam verjetno, da bi bilo to nasprotje dobo in jako
slabo se podá vojnemu ministru miroljune pesmi
peti. Lepše bi bilo zanj, če bi imel vedno sablo pri-
pravljen, s katero bi mir lahko branil, če bi ga
kdo od zunaj hotel kaliti. Mir se pa tudjod znotraj
lahko skali, če se delajo prevelike napake v politiki.
In res je bila grozna velika napaka, da je Bou-
langerju v prejšnjem ministerstvu dovolil tak vpliv,
kterega si je znal mož v tem še zdato pomnožiti.
Bote videli, pravi „Tems“, da bo Boulanger sčas-
oma še ministerski predsednik.

Na *Turškem* ima sultan zopet polno glavo
skrbí, kake puške da bi vpeljal v svojo armado;
kakó bi pa vojakom zaostale plače izplačal, mu pa
še mari ni, če prav že od junija meseca redne plače
nimajo. Gledé pušk je mnenje odločilnih krogov jako
različno. Komisija, ki se je o načelnstvu vojnega
ministra v to svrhu sestavila, odločila se je za Ma-
userjevo puško, vojni minister sam in Osman paša
dala sta pa prednost Martinijevi. Sultan je vse
eno, ali naj bo ta ali ona, samo da bo dobro po-
kala, le odločijo naj se hitro za eno ali za drugo
in je iz tega vzroka tudi general Goltzu že dovo-
ljen kratek odpust za toliko časa umaknil, dokler se
vprašanje ne reši. Kam se sultanu tako mudi, se
pač ne vé. Morda ga je tako pretresla do sedaj še
nevtemeljena vest, da Črna goša 35.000 nož ob-
orožuje; čemu — tudi še ni znano. Prej ko ne bo
tudi ta novica — bosa, kakor se v poslednjem času
vse osupljive novice brez vsake resnične podlage in
popolnoma izmišljene.

V *najtežavnejem položaju*, kar si ga
človek misliti more, je ravnokar bolgarsko vladar-
stvo. Evropa ga je več ali manj prepustila samemu
sebi. Nezadovoljnost v deželi je menda vedno večja.
V takih okoliščinah mu pač drizega ne kaže kakor
odpovedati se, kajti opraviti proti Rusom ne more
nič. Poslednji so si namreč v glavo vtepli, la ho-
čejo na vsak način Mingrelca za bodočega kneza
na Bolgarskem prestolu in so se v dosego tega na-
mena s Turki zedinili. Da je taka zveza v resnici
tukaj, kaže ropot po angleških listih, ki jako od-
ločno trdijo, da naj se jih Turčija varuje in to tem
bolj, če ji je res kaj na ohranjenju lastne države v
Evropi ležeče. Od kar je Churchill izstopil, je
žuganje po angleških listih utihnilo, kajti Salisbury
dobro vé, da se mu kabina jako maje, ker se Har-
tington odločno brani vanj stopiti. To bo Angleže
prisililo, da ne bodo dalje na Bolgarskem zdražbe

Knjige družbe sv. Mohora za leto 1886.

4. Življenje preblazene Device in Matere Marije in njenega prečistega ženina sv. Jožefa.

Posamezna poglavja so logično razvrstena; le
5. poglavje bi bilo bolj na svojem mestu za 10. —
Bolje bi bilo, ko bi se bilo med prikazovanji M. B.
7. sv. Nikolaju (str. 104) opustilo, ker gorečnost v
nepravih mejah več škoduje nego-li koristi.

Nasprotje je na str. 4 in 68. Tam pravi pisatelj,
da Jožefa ni bilo blizo, ko so odločevali, komu bo
Marija zaročena; tu pa trdi, da je bil tudi pričujoč.

To so nekatere pomankljivosti, v tvarini in njeni
obravnavi; seveda niso v nobeni primeri s prednostmi,
kterih smo omenjali poprej.

V kakem jeziku pisatelj podaja ljudstvu svoj spis?

Jezik bodi v Mohorjevih knjigah, kakor želi
oglasnik koledarjev za l. 1887 str. 83, tak-le: Kdor
nastavi pero, da bi za družbo priredil leposloven,
zabaven ali podučen spis, naj si predstavlja kmečko
hišo, v kateri sedijo domači ob zimskem času okoli

mize ali na bližnji peči, sin ali hči pa bere iz knjige.
Tako se bo ložej izogibal vseh manj znanih ali
preučenihi tujih izrazov, vseh nenavadnih oblik in
se bo držal kratkih stavkov. O da bi družbini pi-
satelji učili se iz nedosegljivega Slomškega z narodom
čutiti, misliti, govoriti, z eno besedo pisati po domače,
to je v jeziku, narodu lahko umevnem, iz njega po-
vzetem, milo donečem, kakor razun Slomškega zna
malo naših pisateljev.

Našemu pisatelju se vidi, da živi med narodom,
z njim čuti in govori, zato so mu stavki kratki,
beseda lahka in gladka in z veseljem opazimo, da
je pisatelj zeló napredoval v jeziku, ako letošnji snopič
primerimo s prvim ali z drugimi njegovimi spisi
prejšnjih let. Pomankljivosti v jeziku smo pri vsem
tem v spisu opazili in vestnemu presojevalcu jih ne
gre zamolčati. Slovniske napake v posamnih besedah:
opominjen (str. 3) gospi (5) potrdoval (10) zaželje-
nim (10) m. zaželenem; napadavajo (13) globokejši
(13) najdražje (16) m. najdraže, varovalec (63) m.
varovanec; Deteta (64) m. dete, cvetečimi (70) m.
cvetočimi; odgojišnica (85) m. odgojilnica ali odgo-
jišče. Tvojo slavo (95) m. svojo slavo; slavljalo

(116) m. slavilo; slikarji, polobarji (118) slikarstvo,
podobarstvo. Dosledno rabljena beseda „dopade“
nam ne ugaja ni po godu, ni všeč; — pesnetek
peklenske hudobije (35) diši po nemščizmu; kmet
bi rekel: sam hudič; podvzame (39) k spoznanji
(54) m. k spoznanju. — Pisatelju rabi prečkrat
samostalni namestu glagola; v nemškem je to dobro,
pri nas manj velja. N. pr. str. 6: Čudenje, stmenje,
radost in ponižanje je (Marijo) napolnovalo; ali bi
ne bilo bolj živahno: Marija se čudi, strni, se
raduje in ponižuje. Take napake so na str. 8, 10, 13,
kjer pravi: mogel, m. moral bi mu zdaj še kaj povedati
od njegove potrpežljivosti, udanosti, od negove
krotkosti, od njegove ljubezni do ubožstva... Tako
Nemec govori: Slovenec bi dejal: zdaj bi moral še
pripovedovati, kako potpežljiv je bil Jožef, kako
vdan v voljo božjo, kako je bil krotak in kao je
ljubil svoj revni stan...

Enake so napake na str. 14, 21, 71, 85, 89.

Stavki, sem dejal, so kratki in lepo rezani.
Ne vgajajo mi taki le stavki: Če je pa že lebeški
Oče tako visoko povzdignil sv. Jožefa; če ga je Bog
Sin sam tako prelepo častil in ga je M. tjo pri-

delali, ker bodo doma polne roke dela imeli; to bo pa zopet blagodejno vplivalo na hitrejši razvoj in končno rešitev bolgarskega vprašanja. Na okupacijo Bolgarije pa Rusija nič več ne misli, ker se nadeja, da bo Bolgare z vstrajnostjo prisilila, da se ji bodo podali in to tem preje, ker jim to skupna Evropa tako svetuje.

Laži, katerih je proti koncu leta 1886 po časnikih vse mrgolelo, tudi v začetku novega leta ni konec. Med take skoraj da smemo po vsi pravici uvrstiti najnovejšo vest, **da je več bolgarskih mest** grofa Julija Andrassy-ja volilo za svojega častnega meščana. Če je novica resnična, grofu Andrassy-ju to čast prav radi privošimo, reči pa moramo, da je tako postopanje na Bolgarskem ob tem času jako neprilичno in neumestno, ker se s tem le Rusija draži. Bolgari na ta način Avstriji ne delajo čisto nobene usluge, pač pa ji vtegnejo s takim postopanjem velike sitnosti na glavo nakopati. Bolgarske razmere se ne bodo prav nič zboljšale, naj bi se Rusija in Avstrija zaradi njih do poslednjega moža bili. Avstrija je to prav dobro razumeti dala bolgarski deputaciji na Dunaji, Nemčija pa v Berlinu. Vsled tega jim res družega ne kaže, če hočejo sebi dobro, deželi pa mir in red, da se kolikor toliko ozirajo na Rusijo, da ji kolikor toliko skušajo vstreti. Kar je velesil v Evropi, niti ene ni, da bi se bila toliko za Bolgare potegnila, kakor se je Avstrija, ker so njene koristi tako politiko zahtevale; toda tudi ta je prišla do skrajne meje, ktere ne sme prekoračiti, če neče sama sebi in ljudstvom škodo. Avstrija si mora vedno misliti, da vsa Bolgarija ni jedne vojske z Rusijo vredna. To naj bi tudi gospodje v Sofiji vedno pred očmi imeli, kedar mislijo kaj napraviti, kar bi Avstrijo in Rusijo v nasprotju še bolj povišalo. Avstrija je za Bolgare storila, kar je bilo prav; več zahtevati od nje nihče ne more, kajti Avstrija ne išče svojih koristi po iztočni strani Balkana, pač pa ji ni vse eno, kaj se na zapadni godi.

Izvirni dopisi.

Iz Postojne, 2. januarja. Dne 21. decembra 1886 bil je naše čitalnice občni zbor. Po običajnem pozdravu predsednikom in poročilu tajnikom in blagajnikom naročilo si je društvo vse dosedanje liste in na novo: „Vaterland“ in „Brenčeljna“. V društva vpisala se je čitalnica: v „Slovensko Matico“, v „Družbo sv. Mohora“, v „Glasbeno Matico“ in v „Dramatično društvo“.

V odbor so voljeni gg.: za predsednika dr. Jak. Šegula; za podpredsednika Leopold Žužek, c. kr. okr. sodnik; za blagajnika Alojzij Kraigher, posestnik; za tajnika Ivan Lavrenčič, kaplan; knjižničarjem Jak. Dimnik, učitelj; Josip Lavrenčič in France Pader, odbornika.

Na Silvestrovem zabavnem večeru nabrali so vdeleženci 10 gold. za „Mir“. Veselje priredi čitalnica v letošnjem predpustu več; eno, kakor čujemo, v korist družbe sv. Cirila in Metoda.

Dne 26. t. m. vpeljali bomo našega prečast. gospoda dekana kot častnega kanonika slovesno v našo farno cerkev. Slava mu!

Veseli me svetu naznaniti, da se je naše cerkveno petje v novjšem času zdatno zboljšalo; vsa čast in hvala v tem g. Thumi in njega pevcom! Vsak večer podučuje jih v prostorih čitalničnih celi dve uri in ne brez najboljšega vspeha, ker kos so najtežjim skladbam. O tem uverili so nas v ravno minulih božičnih praznikih.

srčno ljubila: mar hočemo še večjih dokazov? (str. 17); glavni stavki bi bili tu bolj na svojem mestu; ali stran 71. v drugi koloni v sredi. — Premalo loči pisatelj dovršene glagole od nedovršenih na str. 11, 31, 65, 85, 97 itd.; nikavnic se ni pokoril na str. 12, 19, 16, 127. — To je po večem vse, kar je pomanjkljivega in poprave potrebnega v pisavi; lahko je vse enake napake odstraniti; nekaj teh napak gré znabiti pa tudi na račun tiskarju in popravljavcu.

Pisatelju želimo, da se njemu in nam spolni želja, ktero izrazi na strani 95, rekoč: Pristrčno želim, saj tako dolgo še živeti, da z Božjo pomočjo končam to, če tudi revno in zanikerno delo v več počeščenje Tvoje, o preblazena Devica Marija in v počeščenje tvojega prečistega ženina, svetega Jožefa!

Knjigi pa želimo, da najde prav mnogo marljivih bralcev med slovenskimi družinami, da se seznanijo z življenjem presvete družine, da jo posnemajo in si s tom poleg večne sreče postavijo podlago tudi za časni blagor.

Od nekd, 1. januarja. Hudobni (?) jeziki po mestih trdijo, da je dandanes goveja živina prav po ceni, pa meso morajo vendar še drago plačevati in kmet pravi, debeli prešiči imajo zelo nizko ceno, ali mast, zabela, je pa vsejedno draga. Da se zadnji veliko ne motijo, naj dokaže sledeča, resnična dogodba.

Neki kmet prodal je v bližnji trg edinega precej okroglega pujsa krčmarju. Peljal ga je dve debeli uri daleč kupecu. Med potom si je pač mislil, kaj bo pa doma družina rekla, če bo celo leto zabelo pogrešala, ko so sami zredili žival, ki bi nas vse z mastjo dobro preskrbela. Prebrisana glava jo na dolgem potu, gotovo po bistrem premišljevanju vendar le pogodi: „Meso naj vzame krčmar, špeh pa jaz nazaj; naj on dela klobase ter jih prodaja svojim gostom, jaz pa ukažem ženi vse jedno družini dobro zabeliti, in na obe strani bo pomagano.“ To je bil na zadnje trden sklep moža, ko je z vožičkom došel v trg. Malo skrbelo ga je sicer, kaj bo rekel na to kupec, pa saj beseda ni konj, pogum velja!

Oče! saj vi ne potrebujete toliko zabele, veliko prešičev zakoljete, toraj lahko pustite meni po primerni ceni špeh od mojega prešiča, ne?

O, zakaj ne, prav rad, je hiter odgovor postrežljivega krčmarja; saj veste, špeh je sedaj po tej ceni, in ker imate že kar voz seboj, bote pri meni pili pol litra vina in nazaj gredé že lahko peljete zabele, da bo veselje. Lejte no! so pa ti prijazni ljudje tukaj, se oddahne kmet. Je že prav, po tej ceni ga vzamem vsega, in vesel sprazne kozarec vina, da se je kupčija tako naglo in tako gladko izvršila. Peljajo pujsa na tehtnico, čez pol ure je zaklan, in tudi špeh že stehšan. Krčmar vzame kredo in kar na mizi računa, koliko znese kupna cena celega prešiča in koliko svota za boh od ravno tega pujsa. Po trikratnem skrbnem pregledovanju računa se oglasi oče krčmar: „Toliko sem vam jaz dolžan za prešiča, toliko pa vi meni za špeh. Če toraj primerjam obe svoti, ste vi meni dolžni še 45 kr. za špeh.“

Malo čudno je pretresla ta novica našega kmeta, pa kaj hoče, kup je kup, in mož-beseda mora vendar-le ostati. Krčmar je pa vse jedno tako usmiljen, da velikodušno odpusti kmetu tistih 45 krajcarjev; zadovoljen je, da ima on meso in vse drugo zastonj.

Kmet je pa domú gredé lahko premišljeval, da, ko bi bil ostal lepo doma in tudi pujsa doma zaklal, prihranil bi si bil dve uri dolgo pot v trg in zopet dve uri dolgo pot nazaj, zraven tega bi bil imel še tiste krajcarje v žepu, ki jih je plačal na mitnici, pa še na vrh bi bil klobase in meso zastonj jedel.

Častiti bralci! Vi bote gotovo z glavo zmajevali in rekli: Dopisnik se iz nas „Slovenčevih“ bralcev za novo leto malo ponorčuje, pa verjemite mi, da je to gola istina.

Iz Dolenjega Zemuna, 19. decembra. Gospod vrednik! Blagovolite naslednje vrstice v Vašem cenjenem listu priobčiti: Glavni zastop banke „Slavije“ se je obrnil na podpisanega, da naj naznani v „Slovenču“, da je eden poškodovancev v Kutežovem bil plačilo zamudil za dva meseca, vsi drugi pa za več dni; dalje, da je banka „Slavija“ onim po pravilih imela pravico odreči izplačilo odškodnine, a jim vendar milostno 450 gld. pripoznala, če tudi zavarovalnine niso bili plačali do dneva požara. (Dne 27. t. m. so se ti pobotnice za gori omenjeni znesek podpisale.) To bodi v pojasnilo in resnici na ljubo.

S Krke, 24. decembra. Skoro nam bode všlo l. 1886 v dolgo večnost. Kaj hočemo o njem govoriti, kako od njega slovó vzeti? Kaj družega govoriti, kako drugače od njega slovó vzeti, kakor da o njem nekaj vrstic zapišemo.

V začetku bilo je močno obrekovano. Koliko se je govorilo in pisalo, kaj vse ima svet letos zdeti. Cele knjige so se tiskale o nesrečnem letu. — Pa, ljubi Bog nas je obvaroval pred nesrečami in nezgodami, tako, da smemo z veseljem 1886 leto srečno imenovati. Letina je bila sicer bolj slaba, pridelali smo bolj po malem. Sadja je bilo precej obilo, tudi od nas so ga trgovci veliko izpeljali. Najbolj pa to leto srečno imenujemo zato, ker celo leto nismo čuli glasú: gori! gori! tudi nobene hude ure ni bilo; ne viharjev, ne povodenj. In kar je najboljše, je to, da nam je Bog tudi zdravje ohranil. Koliko smo slišali iz sosednih dežel o grozoviti koleri, celó tudi po naši kranjski deželi je v več krajih nekoliko razsajala. Pri nas pa, hvala Bogu, ni bilo

nikake nevarne bolezni. Tudi ljudi je tako malo letos pomrlo v naši župniji, kakor že veliko let ne. K sklepu še jedenkrat: Hvala Bogu za prejete dobrote, ktere smo letos uživali, ter Bog nas varuj tudi drugo leto vse nesreče!

Turjak, 30. decembra. Da bode svet zvedel, da se tudi pri nas zdaj, ko je zemlja s snegom pokrita, kaj nenavadnega nabaja, pošljem slavnemu vredništvu cvetočo jagodo na ogled. Niste samo vi Gorenjci tako srečni, tudi nam hribovcem narava siplje iz svojega krila nenavadne reči, kajti poleg jagod smo pred nekterimi dnevi vidili prave dišeče vijolice.

Iz Zagreba, 31. decembra. Čitatelji „Slovenčevih“ se gotovo še spominjajo bogokletnih predavanj profesorja dr. Spevca na pravoznanski fakulteti Zagrebskega vseučilišča, o katerih je svoj čas pisal ter jih odločno obsojal tudi vrli „Slovenec“. Takemu brezbožnemu počenjanju omenjenega mladega popolno brezverskega profesorja, ki je — mimogredé naj je omenjeno — brat načelnika hrvatskim učnim zavodom, ugovarjali so nekteri tukajšnji listi, ugovarjala je duhovščina po vsej Hrvatski, v svojih „pastoralnih konferencah“, ugovarjala je menda, kakor je bilo čuti izza kulis, tudi najvišja duhovska oblast v deželi. To pa je zopet pogrelo mladega profesorja, da si ni mogel kaj, da je jel tudi v saboru razvijati svoje bogokletne nazore ter udrihati po onih, ki so dajali zoper njega Bogu čast ter obsojali njegovo brezverstvo. Zavrnil ga je takrat kratko pa jedrnato Zagrebški pomožni škof Posilović ter prosil tudi vladne pomoči. A naš ban, kakor nima čuta za naš narod, tako ima še manj čuta za našo vero. Odrnil je mrzlo, hladnokrvno, kakor nekdaj Pilat Kristusu: „Quid est veritas“, kaj je resnica? tako tudi on, češ, da sabor ni kraj, kjer naj se govori o verskih zadevah. — Toliko bolj nas je toraj razveselilo, ko je Zagrebskega vseučilišča novi rektor, dr. Franc Vrbanić v svojem nastopnem govoru z gorko besedo pobijal brezvernega Spevca bogokletne nazore, povdarjal prešinjajočo moč krščanske omike, ter obsojal z vso odločnostjo razširjanje nevere po profesorjih na akademičnih stolicah. To pa je ubozega Spevca, ki je v saboru pri „madjaronski narodni stranki“, tako razjarilo, da je pred kratkim še enkrat odprl svoja usta v plitvem govoru v opravičevalni zagovor nasproti rektorju Vrbaniću. A Bogu bodi hvala in čast akademiknemu senatu! Sedaj se je namreč ta oglašil, ter v svoji zadnji seji soglasno sklenil: rektorju Vrbaniću odkritosrečno spoštovanje in popolno zaupanje! — Tudi nismo zgubili še upanja, da dobi krščansko prepričanje, žaljeno po profesor Spevcu, popolno zadostjenje, če tudi gre na roke Spevcu sam ban Khuen-Hedervary.

Domače novice.

(Božičnica katoliškega društva rokodelskih pomočnikov) vršila se je novega leta večer ob obilni vdeležbi in se je obnesla vrlo dobro. Počastili so veselico mestni župan g. P. Grasselli, prelat preč. gosp. dr. Ant. Čebašek, kanoniki msg. Jeran, Zamejje, dr. Kulavie, Križnar in nekaj drugih duhovnov, in mnogo častite gospode, podpornikov in prijateljev rokodelske družbe, da so prostori bili res prenapolnjeni. V okusno opravljeni dvorani odlikovalo se je bogato obloženo božično drevo. Pri podobu društvega zavetnika sv. Jožefa in pri kipu Matere božje bile so prižgane sveče. Mnogobesežni program izvedli so marljivi rokodelski pomočniki prav ugodno. Po odpeti „Društveni pesmi“ ogovoril gosp. predsednik, profesor J. Gnjezdá, pričujoče s pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, in sklene s čestiko: „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!“ V govoru svojem razkaže, kako lepo se vjemata oba pozdrava, prvi vzlasti o novem letu, kteremu na čelo je cerkev zapisala ime Jezus, od kterega prihaja nam ves blagoslov. Po njuni zvezi in posebno ginaljivem zgledu priporoča sebe in družbo dobrovoljnosti blagih podpornikov, da bi po 31letnem bivanju v tesnih prostorih, kjer se je marljivo delovalo, pridno učilo, veselo popevalo in kjer je marsiktero zrno padlo v rodovitno zemljo k letu osorej mogli se srečno radovati v novem poslopju in da bi vsem na korist tako blagoslovil Bog pošteno rokodelstvo. — Letos, pravi, če Bog da, smo tukaj zadnjikrat zbrani k božičnici, kajti vže se je dvignila kviško nova hiša, v ktero se še l. 1887 preselimo. Zato pa je sedanjí stan društva v neugodnem položaji, ker hišo

zidati brez zadostnega denarja je — težka reč. A tolaži ga to, da so gotovo vsi prijatelji društva prepričani potrebe njene, pa tudi misel, katero mu je pred leti oznanil veleč. g. vojaški škof Gruscha rekši, da z božjo pomočjo in naklonjenostjo blagih dobrotnikov posrečilo se bodo gotovo tudi v Ljubljani postaviti lastno domovje društvu, kakor je to on sam na Dunaji že zdavno srečno izvel. K sklepu apeluje na mila srca prijateljev društva, ki se ne bodo, kakor g. predsedniku avstrijskih družb, niti njemu zaprla, in sedaj tem manj, ker je potreba v resnici živa in nujna.

Za njim spregovori prelat prečast. gosp. dr. Čebašek, kateri oziraje se najprej v preteklo leto v znani jedrnatih besedi pokaže, da ni bilo nesrečno, marveč srečno in blagovito bodi si v tvarinskem bodi si v duhovskem smislu, nato pa z ozirom na novo leto razlaga, kedaj bode nam sploh in posebej udom katoliške rokodelske družbe dobro in srečno, ako bodo namreč v dejanji spolnovali svoje potrjeno krščansko društveno geslo: vera in čednost, delo in pridnost, sloga in ljubezen, veselje in kratkočasnost. Po dobro in krepko izvršenih čveterospelih „Tičica gozdna“ in „Slovó lastovke“, po deklamaciji „Sveti večer“ in čveterospelu „Savica“, ktera se je pred 31 leti že tudi pela o društveni ustanovitvi, pozdravi v imenu mlade sestrice Dolenjske predsednik Novomeške katoliške družbe, g. profesor dr. J. Marinko, Ljubljansko starejšo sestro, želeč, da bi ž njo vred vzajemno mogla delovati mlašja sestra, pridobiti še kaj novih, na korist in povzdigo stanu rokodelskemu, kar so pričujoči veselo pozdravljali.

Nato se je vršila šaloigra „Zgubljena suknja“ v enem dejanji, katero je priredil v ta namen neutrudno marljivi podpredsednik, g. katehet A. Kržič, prav čvrsto, na občno radost, katero je kaj značajno v veliki meri vzbujal inšpektorjev pisar „Lah Felecini“, pa tudi druge uloge so bile v jako dobrih rokah. Za njo igrala se je „Tombola“, ktere so se vdeležili mnogi prijatelji društva, seveda ne vsi z enako srečo. Vse sploh pa je navdajala srčna želja, naj bi se po milosti božji v novem letu vresničila iskrena voščila na blagor rokodelski družbi katoliški!

(Slovenska božičnica) pela se bo na sv. treh kraljev dan popoldne ob 5. uri v Marijanišči.

(Silvestrova veselica) v Ljubljanski čitalnici je bila jako živahna, kakor do sedaj vsako leto. Kar jo je pa še posebno prijetno delalo, je bilo pa nekoliko več prostora, kakor drugokrat. Komičen prizor: „Vinska poskušinja“, ki so ga napravili gg. Štamcar, Trtnik, Pajsar in Paternoster, je vzbudil veliko smeha, gospodje so pa želi obilno pohvale. Tudi z vojaško godbo so bili navzoči udje jako zadovoljni.

(Za družega mestnega svetnika) imenovan je bil tukajšnji magistratni tajnik g. Matija Zamida v tajni seji dne 30. dec. 1886.

(Okrajni zdravnik g. dr. Zeisler) na Bledu je imenovan polkovnim zdravnikom II. vrste pri c. kr. neaktivnih brambovih.

(Pol vlaka mešanca) ostalo je v četrtek ponoči na postaji v Prestranku, pol se ga je pa v Šempeter peljalo. Zgodilo se je to prej ko ne po nepazljivosti sprevodnega osobja, ki je po dokončanem prerivanju vóz pozabilo vlak zveržiti.

(Razpisana) je služba pisarja pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Logatcu proti mesečni plači 35 gld. Zahteva se znanje manipulacije, znanje nemščine v pismu in jeziku, gladka pisava in pa 14-dnevna poskušinja proti dnevni odškodnini 1 gld. Prošnje do 10. januarja 1887 ondašnjemu c. kr. glavarstvu.

(Koledar za slovenske učitelje leta 1887.) Danes ima že vsak stan svoj koledar. Med Nemci si je v tej stroki največ zaslug priobčil (če tudi zasluzka, nam ni znano) Fromme v Beču. Zaloga vrestanovnih koledarjev se pri njem nahaja. Se vé, da so bolj splošne vsebine, da so tako rabljivi po vseh deželah. Koledar za slovenske učitelje je pa le za slovenske dežele: Štajarsko, Kranjsko, Koroško, Goriško in Istro. Za te dežele je pa Koledar za leto 1887 resnično rabljiv, da bolj ne more biti. Izvé se tu ime šolskega kraja, število šolskih otrok v odstotkih, učiteljsko osobje, plačilni red, učni jezik itd.; res vse tako razvrsteno, da gospodje učitelji in dr. morajo hvalo vedeti izdajatelju g. Neratu, nadučitelju in vredniku „Popotnika“. Da je razvrstena tudi navadna pratika po dnevih in mesecih, se tako ume; zraven ima tudi še marsikaj

prav dobro rabljivega, n. pr. kratek poduk o pristobini pisem, nakaznic, blaga; cenovnik za brzovanje, lestvica za kolekovanje. Papirja za vpisovanje učencev in za marsikaj še je dovolj. Zraven tega je „Koledar“ lično vezan in cena 1 gold. 20 kr. za toliko truda nizka. Sme se toraj učiteljem in vsem, ki se za šolske razmere zanimajo, z dobro vestjo priporočiti. (Za Radetzkyjev spominek) nabranih je že nekaj nad 213.527 gld.

(Celovski zvonik) stoji že 169 let na svojem mestu. Deset let so ga zidali in je veljal 20.000 gld.

Razne reči.

— Nadvojvodinja Marija Josipina, mlada soproga nadvojvode Otona, sprejema ta teden v palači nadvojvode Karola Ludovika po dvornem običaji visoko dvorsko in dvoru pristopno gospodo. Prvi dan pridejo na vrsto diplomatje, drugi dan dvorske gospé in druge, ktere imajo pri dvoru vstop, tretji dan pa skrivni svetniki, kamorniki in stolniki (Truchsess).

— Angleške cerkvene zadeve. Po „Catholic Directory“ za leto 1887 ima Angleška s Skotsko 24 nadškofov in škofov in sicer: Angleška 1 nadškofa, 13 škofov in 2 pomočna škofa. Skotsko pa 2 nadškofa in 4 škofe. Cerkva imajo 1610 in duhovnikov 2599. Vlani je bilo tam 1575 cerkvá in 2576 duhovnikov. V enem letu je toraj napredek za 35 cerkvá in 23 duhovnikov.

Telegrami.

Dunaj, 3. januarja. Ljudsko pevko Guschelbauer zaklal je ljudski pevec Seiler, ker jo je snubil, pa ni marala zanj.

Pariz, 3. januarja. Freycinet in Ferry se kažeta naklonjena združenju raznih republikanskih frakcij v jedno skupino, kar neogibno potrebno smatrata, da se Gobletu delo olajša.

London, 3. januarja. „Times“ piše: Po toplem prigovarjanji Hartingtonovem in Chamberlainovem prevzame prej ko ne Gošen urad državnega zakladništva (finančno ministerstvo.) V tem slučaju prišla bi v kabinet tudi dva liberalna péra.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toplomera po Celziju			
31.	7. u. zjut.	731-78	— 1-2	sl. svzh.	oblačno	2-20 sneg
	2. u. pop.	733-735	— 2-4	sl. vzh.	oblačno	
	9. u. zveč.	735-27	— 1-0	sl. svzh.	oblačno	
1.	7. u. zjut.	736-13	— 3-4	sl. svzh.	oblačno	1-10 sneg
	2. u. pop.	735-62	— 1-8	"	"	
	9. u. zveč.	735-55	— 3-4	"	"	

V petek oblačno, po noči sneg. Srednja temperatura 0-1° C., za 3-0° nad normalom. — V soboto ves dan oblačno, ponoči sneg. Srednja temperatura —2-9° C., za 0-6° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

3. januarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 1/2	95	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83	85	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113	55	„
Papirna renta, davka prosta	101	20	„
Akcije avstr.-ogerske banke	80	—	„
Kreditne akcije	293	70	„
London	126	10	„
Srebro	—	—	„
Francoski napoleond.	9	94 1/2	„
Ces. cekini	5	95	„
Namske marke	61	75	„

Št. 22604.

Zahvala.

Milostivi knez in škof prečastiti gospod dr. Jakob Missia je blagovolil povodom novega leta izročiti mi sto in petdeset goldinarjev za uboge.

Usojam si to velikodušno darilo javno oznanjati z izrazom najiskrenejše zahvale.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 2. januarja 1887.

Župan: Grasselli.

Zahvala.

Slavnemu odboru, častitim gg. članom in pevcem „Slov. bralnega društva“ izrekamo najtoplejšo zahvalo za skazano posledno čast in spremstvo pri pogrebu našega ranjkega očeta, oziroma Vašega prijatelja in člana.

V ŽELEZNIKI, 2. januarja 1887.

Žalujoča rodovina Benedičič.

O božičnih praznikih sem prejel od prečastitih gospodov duhovnov in neduhovnov pismeno toliko častitanja, da mi je nemogoče, se vsakemu posebej pismeno zahvaliti.

Toraj po našem „Slovenec“ vsem prečastitim prijateljem in znancem izrekam svojo presrečno zahvalo.

Naj jo prečastni gospodje blagovolijo priznati in ljivo sprejeti.

Ribnica, 1. januarja 1887.

Martin Skubic,
dekan in častni kanonik.

Štev. 22.524

Razglas.

Pri srečkanji 125 lozov mestnega ljubljanskega posojila, ki se je po načrtu vršilo v 2 dan januarja 1887 leta so bile vzdignene

št. 25.610	z dobitkom	25.000 gld.
št. 74.249	„	2.500 „
št. 33.943	„	500 „
št. 59.801	„	500 „

in št. 713, 856, 1928, 3440, 3602, 3748, 3906, 4255, 4508, 4792, 5488, 5596, 7204, 7519, 8601, 9251, 11.231, 12.074, 12.337, 12.617, 13.583, 14.112, 14.157, 15.341, 15.355, 15.415, 16.601, 16.779, 17.405, 18.057, 19.276, 21.214, 21.304, 22.729, 23.378, 26.424, 26.610, 27.116, 27.245, 27.408, 29.470, 30.595, 30.940, 31.094, 31.111, 31.174, 31.355, 31.551, 31.754, 33.668, 35.355, 35.828, 36.627, 36.729, 36.833, 37.204, 37.316, 37.804, 37.961, 38.483, 39.420, 39.522, 39.598, 40.926, 40.945, 41.180, 41.297, 42.249, 42.428, 42.527, 43.006, 43.218, 47.537, 48.386, 49.629, 49.882, 50.437, 50.532, 50.630, 53.000, 53.137, 53.484, 53.784, 54.727, 55.032, 55.051, 55.701, 55.911, 56.331, 56.472, 56.716, 56.836, 57.740, 61.142, 61.191, 61.274, 61.334, 63.242, 63.615, 63.824, 64.049, 64.825, 65.083, 65.417, 66.389, 66.403, 66.663, 66.776, 67.280, 67.335, 70.241, 70.356, 70.846, 71.413, 71.478, 71.791, 72.715, 73.060, 73.426, 73.908, 74.083 vsaka z dobitkom 30 gld.

Od dosle izžrebanih lozov niso še izplačane naslednje štev. 44.920 z dobitkom 25.000 gld., 1072 in 45.330 vsaka z dobitkom 1500 gld., št. 26.163 z dobitkom 600 gld., št. 4847 in 33.724 vsaka z dobitkom 500 gld., in št. 119, 698, 740, 2643, 4683, 4934, 5024, 7192, 7840, 8005, 8166, 8284, 8317, 9424, 9462, 9550, 9840, 10.034, 10.840, 10.981, 11.785, 11.793, 12.517, 12.518, 12.651, 12.875, 14.101, 14.583, 14.987, 15.200, 15.243, 15.715, 15.931, 16.466, 16.845, 16.872, 17.429, 18.077, 19.128, 19.365, 20.138, 20.177, 20.182, 20.214, 21.260, 21.730, 22.574, 23.013, 23.069, 23.209, 23.354, 23.394, 24.071, 24.494, 24.575, 24.609, 24.669, 24.863, 25.187, 25.247, 25.549, 25.560, 26.624, 27.506, 27.941, 28.076, 28.619, 28.845, 29.534, 29.685, 29.751, 30.116, 30.459, 30.507, 30.622, 30.789, 30.983, 32.364, 32.490, 32.542, 32.742, 33.237, 33.304, 34.010, 34.175, 34.184, 34.203, 34.404, 35.014, 36.078, 36.349, 37.967, 38.179, 38.209, 39.891, 41.741, 42.673, 44.448, 44.632, 45.148, 45.247, 45.578, 46.508, 46.725, 47.478, 47.963, 48.143, 49.207, 49.924, 50.615, 50.825, 51.429, 51.794, 54.114, 54.531, 54.859, 55.139, 56.284, 56.428, 57.534, 59.459, 59.594, 61.486, 61.652, 61.993, 62.004, 63.097, 63.113, 63.178, 63.425, 63.659, 64.345, 65.195, 65.442, 65.497, 66.495, 67.068, 67.173, 67.939, 69.135, 69.766, 69.977, 70.062, 70.515, 71.272, 71.376, 71.646, 72.574, 73.819, 74.077 in 74.146 vsaka z dobitkom 30 gld.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 2. januarja 1887.

Vončina.

Nova izdaja.

V podpisani bukvarni izšla je ravnokar nova izdaja

„Molitve,

ktere naj se kleče opravljajo, po ukazu papeža Leona XIII., v vseh cerkvah svetá po vsaki tihi sv. maši.“

Obsega tudi najnovejšo invokacijo k sv. nadangelju Mihaju. — Tiskane so molitve na prav lične podobice in velja 100 komadov 2 gld.

Katoliška bukvarna

(22) v Ljubljani,
stolni trg šte. 6.

Cerkvene pesmi

nabrane med slovenskim narodom, založilo in izdalo „Cecilijansko društvo“ za goriško nadškofijo, zvezek I. in II. po 55 kr., oba zvezka skupaj 1 fl., po pošti 5 kr. več, so naprodaj pri M. Coppag-u, knjigarju v Gorici in v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Opozarjamo na tepe narodne božičnice, ki se dobé v I. zvezku. (4)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.